

Natuur-Inbouw

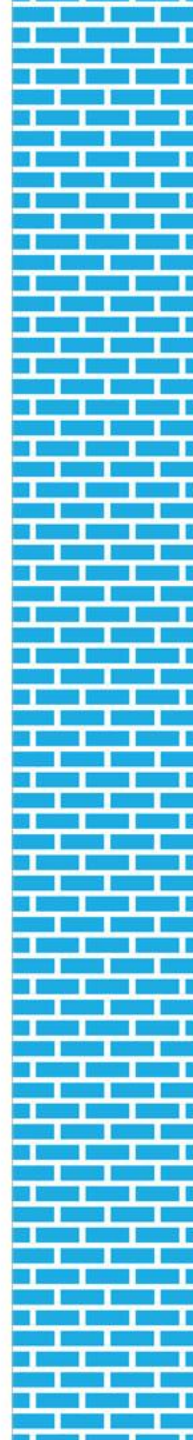
01-09-2023 tot 31-08-2026

Doelstelling

“Om het verlies aan biodiversiteit tegen te gaan, slaan natuur- en bouwsector de handen in elkaar om de gebouwgebonden soorten in de bebouwde omgeving te helpen met nest- en broedplaatsen waarbij kennis wordt toegepast in Vlaamse en Nederlandse woningen, gebouwen en infrastructuur. Dit project draagt bij tot het bevorderen van natuur-inclusief bouwen.”

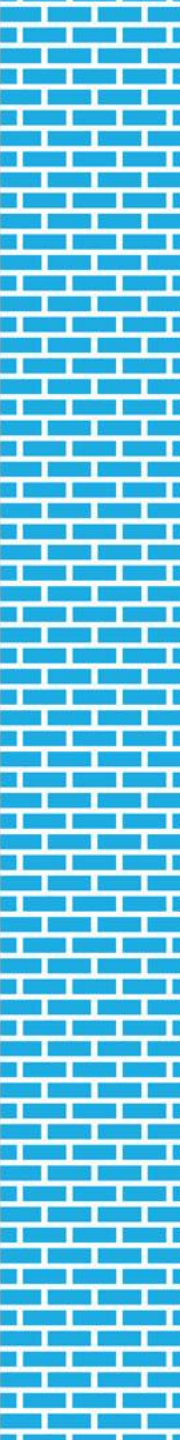

Interreg Vlaanderen-Nederland

- Project loopt gedurende 3 jaar → start: 1/9/2023
- Gefinancierd door Interreg Vlaanderen-Nederland

21 partners

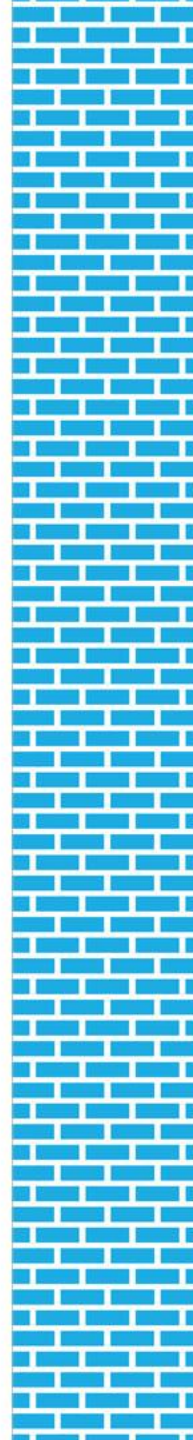
VLAAMS-
BRABANT

gemeente Goes

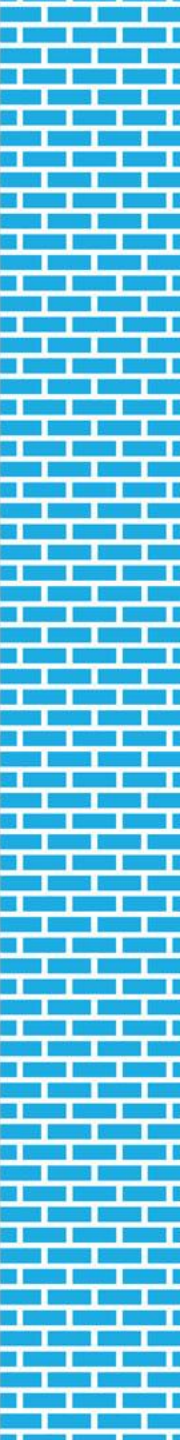
Gefinancierd door
de Europese Unie

Twée belangrijke pijlers:

- Innovatie:
  - Leren van elkaar VI. ↔ NI.
  - Verder kijken dan enkel inbouwkasten → de volledige constructie van het gebouw.
- Beleid:
  - Problematiek rond gebouwfahankelijke dieren wordt kenbaar gemaakt.
  - We streven ernaar dat elk gebouw faunavoorzienenen bevat in de toekomst.
  - We voorzien concrete werkwijzen en aanbevelingen naar de verschillende doelgroepen en het beleid.

Goede voorbeelden van faunavorzieningen

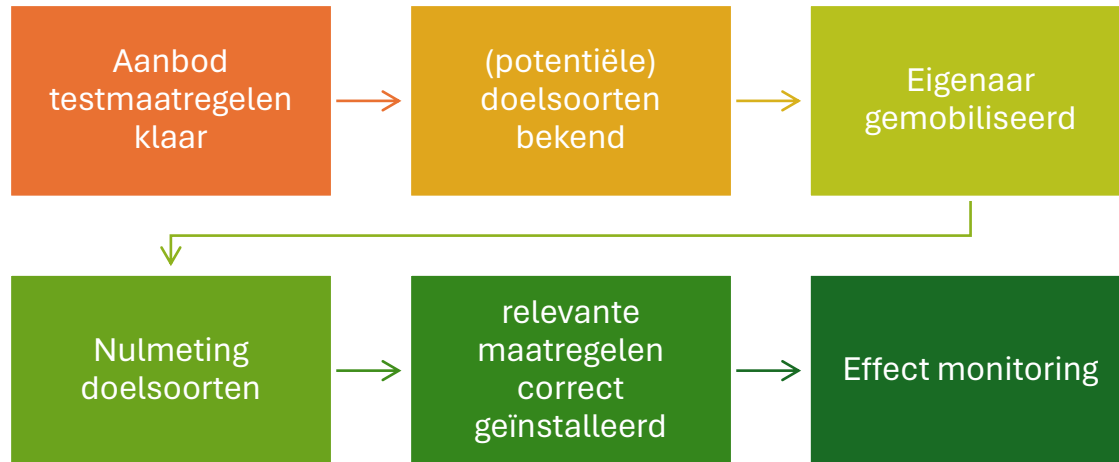
- Bijna 50 demoprojecten met zowel in- als opbouwvoorzieningen voor 32 soort(groep)en
  - Bestaande gebouwen, nieuwbouw en grondige renovaties
  - Openbare en private gebouwen
  - Inzet historische gebouwen
  - In- en opbouw faunavorzieningen, inheemse groendaken en groengevels
  - Sterk educatieve doelen en/of biodiversiteit verhogen

Ondersteuning demoprojecten

- Inventarisatie: welke soorten zijn aanwezig op de locatie (bestaande kennis + inventarisatie ter plaatse)
- Monitoring: wordt de faunavoorziening effectief gebruikt door de doelsoort en welke abiotische omstandigheden heeft de doelsoort nodig?
- Participatie: wie moeten we betrekken, op welke manier en op welk moment?

Draagvlak creëren

- Uitdelen van materiaal aan bouwers/verbouwers
- Woonwijken safari's
- Doelgroepgerichte evenementen
- Communicatie via websites, sociale media, nieuwsartikelen...

Producten

Opleidingen:

- Langdurende opleiding voor toekomstige adviseurs Natuur-inbouw (professionals)
- Korte opleidingsmodules voor professionals: projectontwikkelaars, architecten, studiebureaus en overheden.
- Korte opleidingsmodules renovatieadviseurs van de provincies
- Opleiding voor studenten, geïntegreerd in bestaande opleidingen aan de Hogeschool PXL en TU Eindhoven
- Basisinformatie via vereenvoudigde fiches, online informatie voor vrijwilligers.
- Educatieve pakketten voor bezoekers van educatieve centra waar ook diverse faunavoorzieningen zijn.

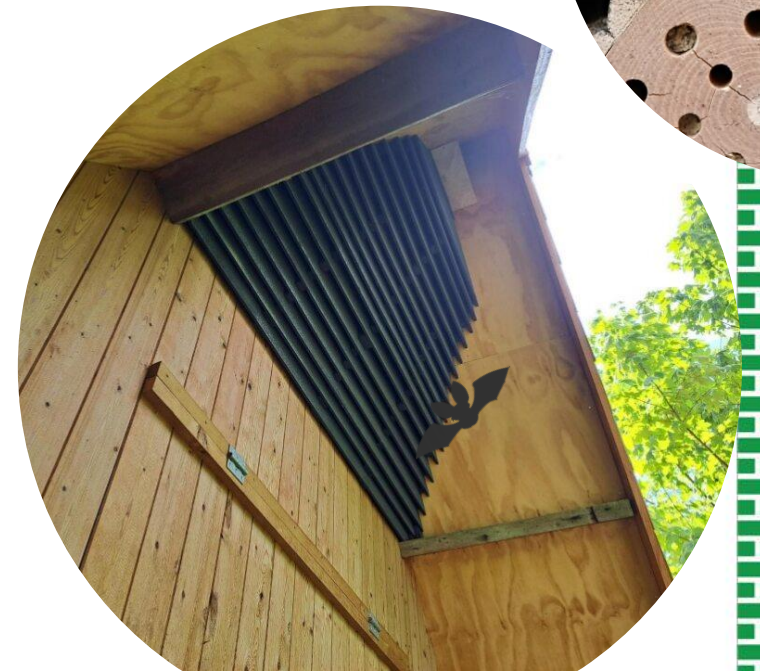

We zoeken antwoorden op o.a. deze vragen:

- Welke diersoorten gebruiken welke gebouwen/ faunavoorzieningen?
- Welke omgeving (abiotisch/fysisch) hebben deze soorten nodig om zich te voeden, om te rusten, zich voort te planten?
  - vb. type bouw materiaal, grootte holtes, aanhechtingsmogelijkheden, oriëntatie, temperatuurschommelingen...
- Welke faunavoorzieningen zijn relevant voor welke gebouwen?
- Hoe zorgen we dat de diersoorten geen overlast geven of negatieve invloed hebben op het klimaatneutraal maken van onze gebouwen?

Doelsoorten: vogels

Huisemus –
Jelle de Jong

Gierzwaluw –
Jelle de Jong

Zwarte roodstaart –
Wouter Knaepen

Kerkuil -
Martin Mollet

Grote gele kwikstaart -
Mark Zekhuis

Boerenzwaluw -
Romeo Liekens

Spreeuw –
Piet Munsterman

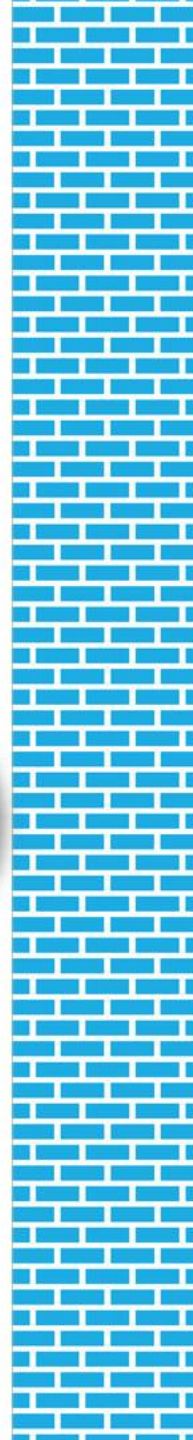
Slechtvalk -
Martin Mollet

Visdief -
Romeo Liekens

Scholekster -
Jaap Schelvis

Doelsoorten: vleermuizen

Gewone dwergvleermuis –
Wouter Knaepen

Gewone grootoorvleermuis –
Kees Marijnissen

Meervleermuis –
Kees Marijnissen

Laatvlieger –
Hugo Willocx

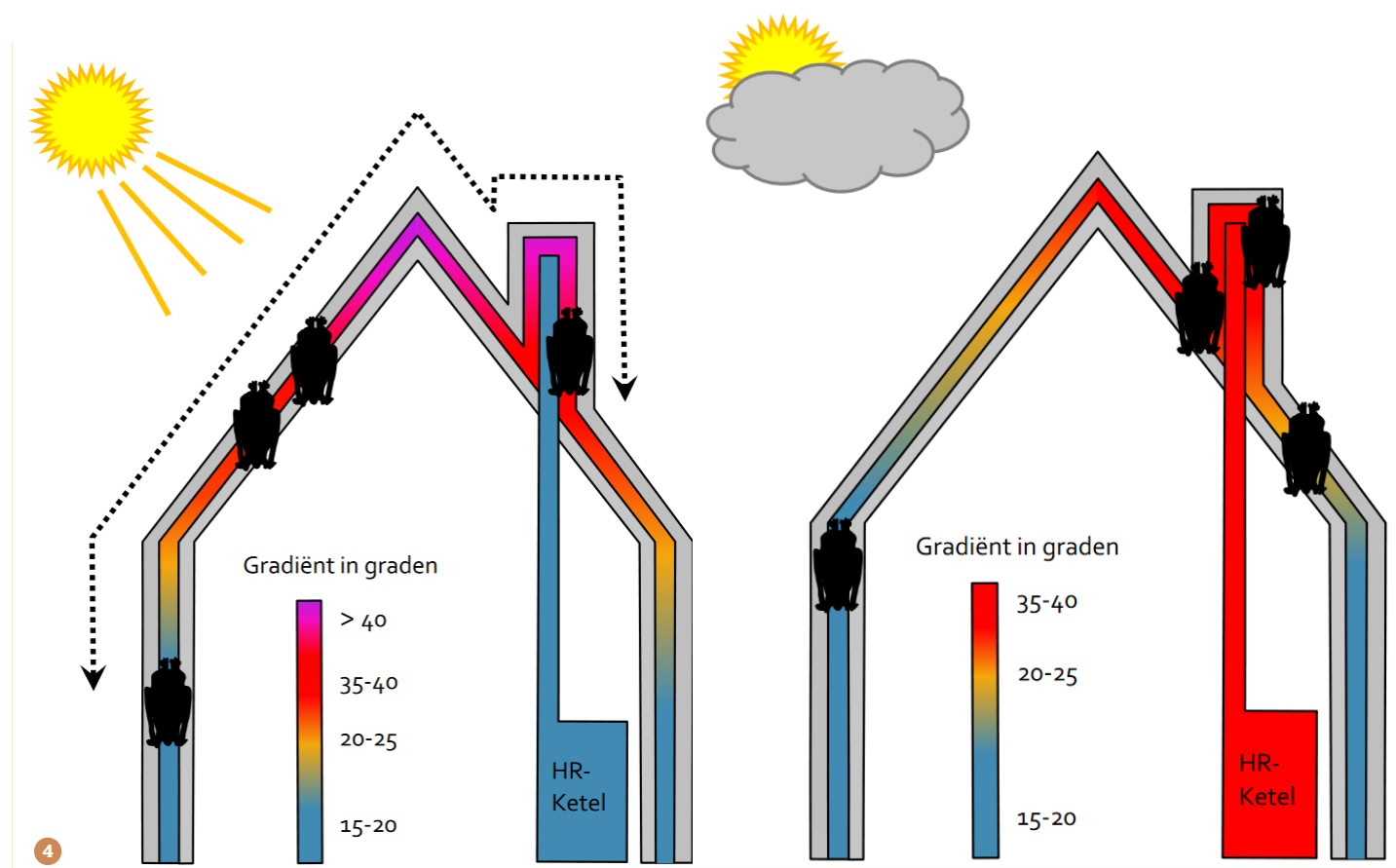

Vleermuizen

Vleermuis-eisen

- Winterverblijf → vriesvrije, stabiele, koele temperatuur ($\pm 5^{\circ}\text{C}$ ($1-10^{\circ}\text{C}$))
- Kraamverblijf → verplaatsen op zoek naar ideale temperatuur ($\pm 25-30^{\circ}\text{C}$ ($<40^{\circ}\text{C}$))
- Paar- en rustverblijven
→ nog verder te onderzoeken per soort!

Enkele demolocaties

Hertenkamp en stadhuis - Weert

Kademuur - Middelburg

“kroon” voor herplant,
Teruggevallen stenen
voor natuurlijke
verspreiding

Kademuur Korendijk-Kinderdijk

Muurvegetatie +
Insecten
Huismus
Vleermuizen

Bescherming vegetatie

Water infiltratie,
Vocht voor muur
vegetatie

Brandweerkazerne - Goes

De vroente - VO

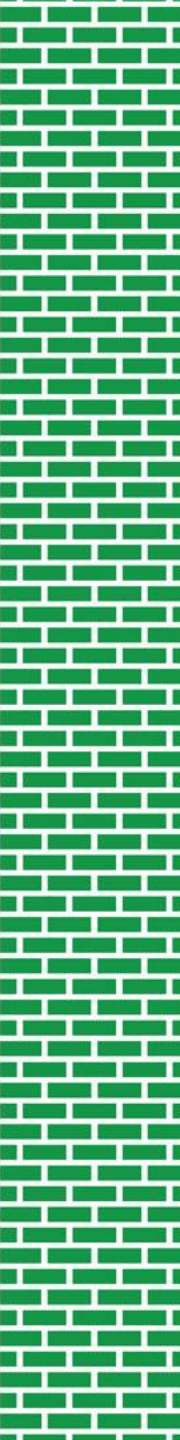
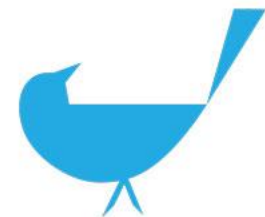

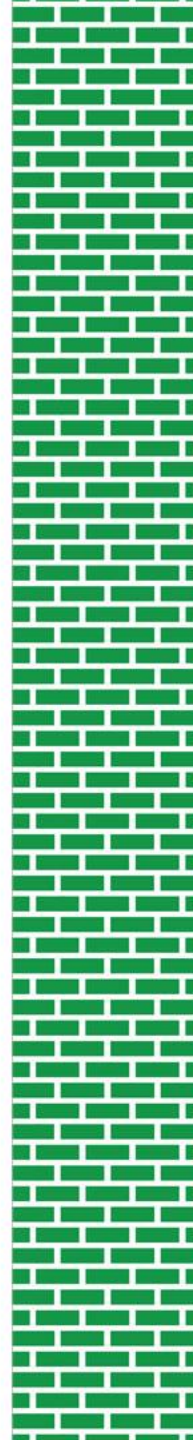
Naast het project

- Gunning advies natuurinclusief gebouw:
  - De Helix – bestaand gebouw
  - Natuurhuis Brialmont - nieuwbouw
- Slechtvalk op het VAC Gent

Zelf aan de slag!

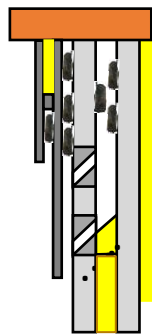

Inspiratie

Spouwruimte
plus
gevelbord/kast

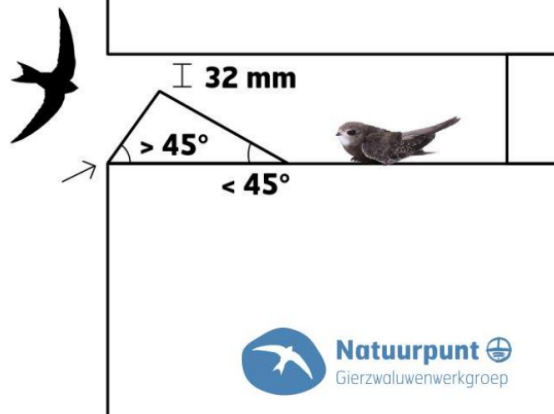

binnen

NS Station Driebergen-Zeist

Ferri-methode

Bescherm **SCHOLEKSTERS** in de bebouwde kom

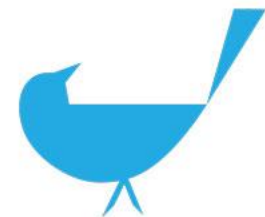
Informatie

- Gids: Natuurinclusief ontwikkelen - 2023 (Synchroon, Nest Natuurinclusief en Vogelbescherming Nederland)
- Handreiking Natuurdaken -2019 (Green deal – Groene daken)
- Limburgse groendaken en gevels

Resultaten project komen in toekomst op:

- <https://www.bouwnatuurinclusief.nl/>
- <https://www.ecopedia.be/>

Projectwebsite
Natuur-inbouw

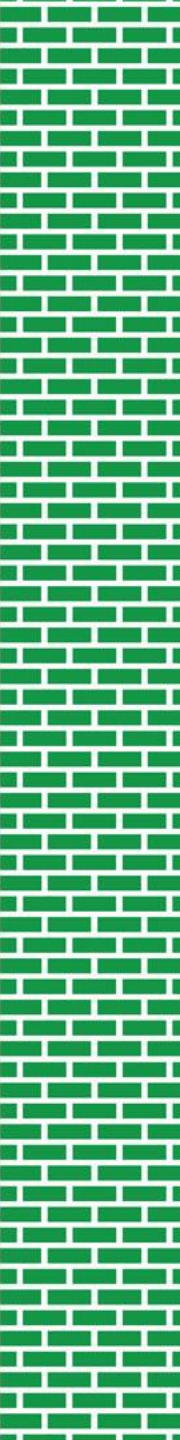
Stage-opdracht zoekt gebouw

- Toekomstige nieuwbouw of totaalrenovatie (architect bereidt om mee te helpen)
- Wens om aan natuur-inbouw te doen of kans om bouwheer te overtuigen
- Nog geen fauna-advies gekregen

Timing

- Ten laatste eind juni project doorgeven
- Voor 11/9 geweten of het project gekozen is door een cursist.
- Eerste afstemming (cursist en architect) in september – oktober
- Inventarisatie tussen begin oktober en 15/11
- December 2024 – jan 205 wordt het rapport vervolledigd i.s.m. de architect.
- 31/01 indiening opdracht bij stagebegeleider van Inverde
- 31/01 – 20/02 verbetering door stagebegeleider
- Vanaf 20/02 finaal rapport voor project is klaar.

Meer informatie en indienen project: arne.deriemaecker@vlaanderen.be en alexandra.mannaert@vlaanderen.be

Meer info

- Projectverantwoordelijke: Helena Theuwissen - helena.theuwissen@vlaanderen.be
- Website: <https://interregvlandeu/natuur-inbouw>

LinkedIn groep

Project website

